

Ako sa dostal Zajko do služby

Sedí Zajko, plače a o tom rozmýšľa, ako by bolo dobre, keby mal koláče. V koláči mak, v maku hrozienka a nestačil ich ani ochutnať. Ani to by nebolo zle, keby na jedli rástli kapustné listy. Ale na jedli rastie iba ihličie a ihličie zajacom nechutí. Vo veľkom trápení zadrieme Zajko a len to si žiada, aby sa mu o rodnej chalúpkke aspoň prisnilo. Ale mi ktosi zaškrečí za chrbtom :

„Kto si, čo si, zajac si, a čo chceš v mojom dome ?” Zajko sa obráti, vidí tetku vrana hrozne nahnevanú.

„ Tetka vrana, nehnevaj sa, prišiel som t'a pozvať na hostinu k nám.”

Tetka vrana sa začuduje, lebo na zajačej hostine nikdy nebola. Prejde ju hnev, začne rozmýšľať.

„A čože mi na hostine dáte ?”

„Všetko, čo si zažiadaš, lebo moji rodičia chcú byť v dobrom priateľstve s vranami.”

Počúva vrana, páči sa jej, že i ju raz volajú na hostinu.

„Chcela by som pečeného chrústa !” – hovorí vrana.

„Dáme ti, dáme, len ma trochu nechaj v hniezde, aby som si oddýchol.”

„Chcela by som smaženého červíka,” pokračuje vrana.

„Dáme ti, dáme, veľa červíkov máme, len mi dones kapustného listu, lebo som hrozne vyhladol, pokým som k tebe prišiel.”

Vrana však nepočúva, len na hostinu myslí, svoje si hovorí :

„Chcela by som myšie stehienko, a keď mi aj to dáte, tak pod'me !”

Zajko počuje, čo hovorí vrana, ale nevie, čo by si počal. Napokon povie :

„Ej, dobre rozprávaš, tetka vrana, ani sám nedbám, keď už pôjdeme, ale zo stromu ma musíš zniest’.”

Vrana rada pristane, pochyťí ho zobákom, ale zasa myslí na hostinu, pozabudne sa, chce čosi povedať, otvorí zobák a Zajko – fúk ! – padá, padá a iste sa zabije. Pod najvyššou jedľou spáva medvedica. Tu sa jej drieme najsladšie, lebo na jedli je hniezdo a v hniezde býva tetka vrana. A tetka vrana je v službe u medvedice, krúži ponad horu, a keď zazrie poľovníka, zakváká, zaškrieka. Medvedica vie, čo to znamená. I teraz sa jej sladko drieme a ani netuší, čo sa v hniezde robí. Práve o tom sa jej sníva, ako raz za mladi oklamala včely, čo bývali v deravom buku. Zastala si pod bukom a začala odhrabávať zem.

„Čo robíš, medvedica ?“ – pýtali sa včely.

„Váš buk mi stojí v ceste, idem ho presadiť,“ povedala im.

Včely sa naľakali, dali jej trochu medu a dávali jej ho potom každý deň, pokým nezunovali dávať a neodišli inde bývať. Od tých čias medvedica len vtedy je med, keď sa jej o ňom prisnie. Teraz prisnilo sa jej ho najviac, ale nestačí ho ochutnať, tu naraz – bum ! – čosi ju ovalí po chrbte, div jej kosti nezláme. Medvedica mnoho nerozmýšľa, vyskočí, uteká, ani sa neobzrie. Cíti čosi na chrbte, ale netuší, že je to len zajac, akých by sa nezľakla, čo by ich tisíc bolo. Uteká a nepočuje, ako volá za ňou vrana :

„Postojže ! Neodnes zajaca, zajac je náš priateľ, lebo ma pozval na hostinu !“ Medvedica len cváľa ďalej, haluzie pod ňou praská, skoro horu porúca. Ako vie, tak kričí :

„Beda na mne, beda ! Z neba spadlo, skoro mi väzy dolámalo, teraz ma drží, neopustí, utekajte, lebo zahubí i vás !“ Počuje medvedicu líška, nič sa nepýta, iba zastrihá ušami, zadupoce nohami a uteká do sveta. Počuje medvedicu srnka, do húštiny skočí, letí, kade vidí, každému povie, koho postretne :

„Beda nám, beda ! Na medvedicu z neba spadlo, skoro jej väzy zlámalo, teraz ju drží, nepustí, utekajme, lebo zahubí i nás.“

Uteká medvedica , uteká líška, beží srnka, a kto ich v hore vidí, počuje, nespytuje sa, nemyslí, len – pod' ! vycytí sa do sveta. Zajko na chrbte medvedice sa trasie, nestačí sa obzerať, rád by zoskočil, ale nemôže. Medvedica tuho cváľa, a keby z nej zoskočil, zabil by sa. Nad nimi letí straka, zarapoce, tým ešte väčšmi plaší medvedicu.

„Beda ti, tetka medvedica, beda ! Z neba na teba spadlo, skoro ti väzy zlámalo, teraz ťa drží , nepustí, utekaj, lebo zahubí ťa zaraz !“

Medvedica zaskakuje, ako jej para stačí. Zajko od ľaku lepšie prichytí sa srsti. Až tu naraz okolo nich tma a v tme sa ktosi smeje . Medvedica zrazu zastane, na zem sa hodí, zlostne vykrikuje :

„Hej, a čože sa smejete ? !“

Zajko sa učupí za chrbtom medvedice. Vidí, medvedica doniesla ho do svojej jaskyne, a vidí, ako sa dve medvediatá smejú.

„Akoby sme sa nesmiali, keď si nám doniesla zajačka !“

„Čo ?“ – obzerá sa medvedica, a div oči nevyvalí, keď sa zvrtnie a za chrbtom zazrie Zajka. Rozhnevá sa, rozzúri a hneď by roztrhla zvieratko, akých by sa nenaľakala, čo by ich tisíc bolo.

„Už ti neodpustím, už ťa veru zjem !“ – zareve medvedica, oči prevracia. Zajko sa trasie od strachu, prosí medvedicu, prosí, ako najkrajšie vie, ale nahnevaná medvedica ani počuť ho nechce. Medvediatká sedia, počúvajú. Zajko sa im páči, i vyskočia a začnú prosiť

mať ešte krajšie než Zajko. Medvedica má dobré srdce. Medvied'atká prosia, hnev ju prejde i povie :

„Nedbám, nech ostane Zajko nažive, ale musí u nás slúžiť.“ Medvied'atká poskočili. Zajko sa potešil, sľuboval, že pani medvedica ešte nikdy nemala, ani nebude mať takého verného a dobrého sluhu, ako bude on. Tak sa dostal Zajko do služby. Cez deň musí zabávať medvied'atká, maliny im zbierať, jaskyňu zametať, keď príde večer, musí variť a piecť, keď Medved'ovci pospia, musí im kožuchy čistiť a čižmy leštiť, aby sa ráno mohli do čistého obliekať.